

Proiectul de directive ale Congresului al XII-lea al P.C.R.

■ ION MITRAN

Generoasă deschidere spre viitor

În anul aniversar al eliberării patriei, cu justificata mândrie a unor înfăptuiri istorice, întregul nostru popor privește spre noile perspective deschise de Proiectul de directive ale Congresului al XII-lea al Partidului Communist Român. Pe baza realizărilor de până acum, ele conturează generoase orizonturi civilizației socialiste, care, făurită de oameni, pentru ei și în interesul lor, se clădește, desigur, prin efort constructiv, prin luptă.

Proiectul de Directive ale Congresului al XII-lea, celelalte documente, înscriu principalele orientări, niveluri și proporții de dezvoltare economico-socială a țării până în 1985 și, în perspectivă, până în 1990, definesc politica în domeniul științei, stabilesc căile utilizării și gospodării judicioase a energiei și combustibilului, problemă vitală a dezvoltării economico-sociale în lumea întregă.

Într-o formulare sintetizatoare, de o evidentă capacitate politică mobilizatoare, Proiectul de directive arată că *obiectivul fundamental* al etapei următoare îl reprezintă „continuarea înfăptuirii prevederilor Programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a țării spre comunism, intrarea societății românești într-o fază nouă, superioară, a dezvoltării sale, în care vor avea loc afirmarea cu putere a revoluției tehnico-științifice contemporane în toate domeniile, accelerarea trecerii, pe baza acumulărilor cantitative obținute în cincinalele precedente, la o nouă calitate a activității economico-sociale, ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a gradului de bunăstare și civilizație al întregului popor, înțărirea independenței și suveranității patriei noastre socialiste”.

Proiectul de directive ale Congresului al XII-lea pune astfel în evidență, prin toate prevederile lui, științific fundamentate, o concepție teoretică și politică larg cuprinzătoare, vizând realizarea simultană și în mod *unitar* a unor multiple sarcini, aflate într-o

strinsă relație de intercon condiționare. Astfel, se va urmări în continuare creșterea puternică, intensivă a forțelor de producție, a productivității muncii sociale, ridicarea eficienței întregii economii, dezvoltarea armonioasă, proporțională a tuturor ramurilor economiei naționale și zonelor țării, înflorirea științei, învățămîntului, culturii. Totodată, se asigură programatic ridicarea bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii, înfăptuirea repartiției în spiritul echității socialiste, perfecționarea continuă a relațiilor dintre oameni și a organizării societății, adîncirea democrației socialiste și autoconducerii, creîndu-se condiții optime în vederea manifestării active a fiecărui cetățean în viața social-politică.

Se înțelege că toate acestea depind de oameni, de contribuția lor la realizarea obiectivelor stabilite, ceea ce presupune un important salt calitativ în procesul de educare, în afirmarea conștiinței socialiste. În viziunea politicii educaționale a partidului, omul nou al societății socialiste trebuie să fie stăpîn pe cele mai înaintate cuceriri ale științei, ale cunoașterii umane, să se caracterizeze prin înalte virtuți politice și morale, prin pasiune pentru muncă și creație, prin îndrăzneală în gândire și acțiune, prin cetezantă în promovarea noului în întreaga viață socială, prin fermitate în lupta pentru dreptate și adevăr, prin înfăptuirea principiilor eticii și echității socialiste.

Obiectiv complex și de înaltă răspundere, ideal realist, nu utopic, formarea omului nou, înaintat, nu are, desigur, nimic comun cu uniformizarea oamenilor, cu anihilarea individualității umane. Acționînd pentru formarea unui om de omenie, cu o pregătire multilaterală, a unui communist de omenie, partidul, societatea noastră socialistă, se preocupă de asigurarea condițiilor celor mai propice ca omul să se poată manifesta deschis, creator, în cunoștință de cauză și exigent, în viața socială: fixare cu capacitățile, personalitatea și felul său de a fi, în spiritul comun

întregii societăți, al dragostei de dreptate și adevăr, al curajului și cinstei, al simplității, al hotărârii de a lucra împreună cu semenii săi pentru fericirea proprie, pentru fericirea întregii societăți.

Se înțelege că problemele dezvoltării economico-sociale, ale educării oamenilor, conferă înalte răspunderi culturii, artei, teatrului, cinematografului, chemate să realizeze cât mai bogat și convingător cronică efervescentei epoci pe care o trăim, tabloul impresionant al muncii eroice și al vieții noi a națiunii noastre, să înfățișeze imaginea însuflețitoare a zilei de mâine, a viitorului social, atât de precis conturate în documentele pe care le dezbat astăzi întregul popor.

Din această perspectivă, creația literar-artistică, de orice gen, răspunde cu atât mai bine misiunii sale cu cât, izvorind organic din realitatea socială, manifestă spirit revoluționar în reflectarea și explicarea evenimentelor, faptelor, atitudinilor pe care le aduce — nu neutru și indiferent — la lumina „rampei”.

Așa cum subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu, „oamenii muncii au nevoie de o artă cu adevărat revoluționară, care să redea în mod veridic și obiectiv realitatea, care să fie pătrunsă de un puternic suflu mobilizator, militând cu pasiune pentru perfecționarea societății și a omului”.

Desigur, spiritul revoluționar în artă implică preocupare neslăbită pentru identificarea și eliminarea cauzelor care pot întreține în diferite colective, în societate, stări de lucruri negative. Din acest unghi de vedere, ar fi de reflectat asupra faptului că, adături de ciștigurile remarcabile ale literaturii dramatice originale, există încă neîmpliniri, se manifestă o anumită reticență față de probleme nerezolvate, față de unele carențe de comportament. Unor piese de teatru, unor spectacole, le lipsește „oxigenul polemic” al incușării argumentelor, care să contureze adevăratele caractere umane. Conștiința critică, fără a mai vorbi despre exigențele criticii înseși, reprezintă una dintre virtuțile vitalizante ale funcției sociale practice a culturii socialiste. Ceea ce îndeamnă la deschidere fără rezerve spre adevăr, la receptivitate neîngrădită față de noul autentic, față de exigențele înaintate, dar și la lupta hotărâtă împotriva a tot ce este retrograd, rufinier.

Din întreaga politică a partidului, din concepția sa teoretică și din activitatea practică, învățăm că, atunci când te adresezi maselor, mesajul de idei trebuie să fie mobilizator,

optimist fără a cădea în festivism, critic fără a fi criticist, mereu în miczul vieții, dar oferind convingător imaginea viitorului. De aici, și cerința de a respinge posibila înțelegere unilaterală a rolului creației. Nu totdeauna largul cerou de public al unor piese de teatru, mai ales pe teme minore, echivalează cu eficiența socială. Nu de puține ori, critica rămâne oarecum distantă, insuficient de combativă față de acele cazuri când „pegasul” inspirației mai scapă spre pajiștile estetismului și formalismului, ale unui lirism ornat cu zgomotoase petarde, criticismului absolutizant ori conflictului prefabricat.

Este un adevăr, puternic pus în lumină de societatea noastră socialistă, adevăr ce poate fi considerat ca o deviză în orice domeniul de activitate, și anume că spiritul revoluționar rămâne motorul, impulsul înaintării spre noi trepte calitative. Un asemenea spirit acționează ca ferment al vieții, ca pavăză împotriva șablonului și rutinei, pentru a preveni orice uzură a formelor și modalităților de expresie, pentru a produce anticorpii stagnării.

În climatul de principială exigență al societății noastre socialiste, creația — fie ea materială sau spirituală — își scrutează îndatoririle cu conștiința că orice depășire a vechinului se constituie ca început al unei noi calități.

Prin toate prevederile lui, Proiectul de directive ale Congresului al XII-lea al partidului deschide noi fronturi de luptă și pentru creația literar-artistică, pentru arta spectacolului, menite a genera în continuare ample reverberări în viață, în muncă, în conștiințe. Este frontul de luptă pentru dezvoltarea intensivă a economiei, pentru o nouă calitate — ca sarcină centrală a viitorului cincinal. Este frontul de luptă pentru aplicarea politicii energetice, gândită de partid într-o largă perspectivă și sub toate implicațiile ei, interne și internaționale, uneori cu reconsiderări drastice, dacă nu dramatice. Este frontul de luptă pentru a promova o gândire mai îndrăzneată, revoluționară, în știință, în cultură în general. Este frontul de luptă pentru triumful umanismului nou, revoluționar, și afirmarea deplină a personalității umane. Este frontul de luptă pentru a promova în lume idealurile democrației, socialismului și păcii, pentru ca relațiile internaționale să fie plasate pe terenul colaborării și solidarității, pentru a rezolva umanist problemele vitale ale omenirii.